

РЕШЕНИЕ

№ 17508

гр. София, 08.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 87 състав, в публично заседание на 30.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Жана Петрова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **2817** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), вр. с чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба с вх. № 6953/26.02.2026 г. на Е. Р., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в А., гражданин на А., действащ лично и със съгласието на неговата майка А. Р., гражданка на А. с ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане], чрез адв. Д. Н. Р. САК, срещу решение № 240/ 11.02.2026 г. издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ - МС), с което, на основание чл.75, ал.1, т. 2 и т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) на Е. Р. е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут по подадената от него молба за предоставяне на международна закрила.

В жалбата са изложени твърдения за незаконосъобразност на издадения административен акт. Като основания за горното са посочени допуснати от издателя нарушения на чл. 35 от АПК и чл. 75 ал.2 от АПК. В този смисъл се излагат съображения, че в оспореното решение не са обсъдени и анализирани всички факти обстоятелства относими към чуждият гражданин търсец закрила, чрез които е следвало да бъде установена обективната истина. В следствие на това, се твърди, че е направена неправилна и необоснована преценка относно причината, поради която жалбоподателя е бил принуден да напусне страната си на произход а именно, че родителите му са били подложени на репресии от страна на фундаменталисткото движение на талибаните и съответно самият той е бил застрашен от това да бъде насилствено отделен от тях и да бъде принуден да се присъедини към бойните им групи. Навеждат се доводи за извършена погрешна преценка от издателя на акта и относно приложимостта спрямо бежанската история на жалбоподателя на принципите залегнали в чл. 9, ал.1 , т.2 от ЗУБ. Сочи се съществено

нарушение на материалния закон и несъблюдаване за най-добрия интерес на детето и необходимостта от запазване на идентичността на детето, която може да се осигури при отглеждането му в семейна среда, поради факта, че оспорващият е непълнолетно лице. С тези аргументи от съда се иска да отмени решението, като същото се оспорва относно постановения отказ да се предостави статут на бежанец на основанията по чл.8 ЗУБ и да се предостави хуманитарен статут на основание чл.9 ЗУБ.

В съдебно заседание жалбоподателя не участва лично, представлява се от адв. Ш. пълномощник по делото, която поддържа жалбата и претендира нейната основателност като оспорва решение № 240/ 11.02.2026 г. издадено от председателя на ДАБ – МС като неправилно и незаконосъобразно по мотивите изложени с жалбата.

Ответникът - председателят на ДАБ при МС, чрез юрк. К., оспорва жалбата в проведеното съдебно заседание изцяло като неоснователна и иска от съда да постанови отхвърлянето ѝ. Претендира, че решението на ответника е правилно и законосъобразно, постановено при спазване на материалния закон и административно-производствените правила, като относно заявените от жалбоподателя обстоятелства твърди, че същите не са подкрепени от никакви доказателства. Иска от съдът да остави жалбата без уважение на основанията, посочени в обжалвания индивидуален административен акт.

По делото взема участие и ДСП- С., която чрез представител – социален работник Р. К. застъпва становището, че относно процедурата по издаване на оспорения отказ компетентността е на ДАБ при МС.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не участва с представител по делото.

Административен съд - София град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и становището на ответника, след като се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

С оспореното по делото решение № 240/ 11.02.2026 г. издадено от председателя на ДАБ при МС е разгледана молба за международна закрила регистрирана с вх. № ПМЗ-ВР-2797 от 15.09.2025г. на РПЦ С., подадена от Е. Р., гражданин на А., с която се иска от българската държава да му предостави закрила, потвърдена пред длъжностно лице чрез преводач.

Личните данни на кандидата за закрила Е. Р. - лице от мъжки пол, са установени въз основа на подписана от лицето декларация по реда на чл. 30, ал.1, т.3 ЗУБ (л.77) и са следните: роден е на 13.02.2011г. в [населено място], А., гражданин на А., етническа принадлежност таджик, религиозна - мюсюлманин сунит, неженен, с ЛНЧ [ЕГН].

В хода на административното производство е установено, че на територията на Република България чуждият гражданин търсец закрила е заедно със своята майка А. Р., [дата на раждане] в [населено място], А., гражданка на А., ЛНЧ [ЕГН], която е подала отделна молба за международна закрила с вх. № ПМЗ-ВР-2942/25.09.2025 г. на ДАБ при МС, за себе си и като майка и законен представител за своите малолетни деца ДУНИЯ Р., [дата на раждане] в А.; [населено място], гражданка на А., ЛНЧ [ЕГН] и Д. Р., [дата на раждане] в А., [населено място], гражданка на А., ЛНЧ [ЕГН]; със своя баща М. Р., [дата на раждане] в А., [населено място], гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], който е подал отделна молба за международна закрила с вх. № ПМЗ-ВР- 2943/25.09.2025 г. на ДАБ при МС, както и със своя непълнолетен брат Е. Р., [дата на раждане] в А., [населено място], гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], който е подал отделна молба за международна закрила с вх. № ПМЗ-ВР-2798/15.09.2025 г. на ДАБ при МС.

В хода на производството по разглеждането на молбата на оспорващия, на дата 15.09.2025г., са извършени следните процесуални действия:

- Регистрацията на кандидата за международна закрила, видно от съставен Регистрационен лист

(л.84), в който е заявил, че е в страната ни заедно с родителите му, неговия брат и двете му сестри, има основно образование, а постоянният му адрес бил в А. в [населено място], където е [дата на раждане] . Относно религиозната му принадлежност е посочено, че е мюсюлманин сунит, владее език - дари. В Република България влязъл на дата 11.09.2025г.

- Съставена е Е. дактилоскопна карта (л.79), няма данни за подадена друга молба за закрила.

-Връчени са указания относно правата и задълженията на деца под 18 години, които са сами в Република България и са подали молба за закрила с извършен превод на разбираем за чуждият гражданин език, удостоверено с подпис на чужденеца и на преводач от този език. – (л. 80 от делото)

-На кандидата е връчена покана за провеждане на лично интервю на дата 23.09.2025г., но такава е проведена на 28.10.2025г.

Молителят е настанен с Решение № 143/15.09.2025г. е настанен в РПЦ - С., отдел ПМЗ-[жк], [улица].

На дата 16.10.2025г., с него е започнато провеждане на интервю, но поради направено искане от страна майката, като представител на интервюираното лице при интервюто да присъства адвокат, същото е отложено и е проведено на 28.10.2025г. в присъствието на интервюиращ орган М. С., чужденеца, представител на интервюираното лице А. Р. – майка, адв. Д. Р. и преводач. Протоколът е подписан и от присъствалият социален представител А. А..

На проведеното лично интервю на зададените му въпроси, Е. Р. в обобщение е дал отговори съдържащи следната информация: първо е потвърдил заявените данни при регистрацията му, споделя, че не си спомня точно кога и как е напуснал А. и е пристигнал в България, като посочва, че е може би преди година, но тъй като имали много проблеми при пътуването не може да отговори точно. Родителите му взели решението да напусне А.. Споделя, че принадлежи към етническата група на таджиките а изповядваната от него религия е мюсюлманин – сунит. Твърди, че въпреки, че не били много съгласни, че талибаните насилствено искали да се изповядва тази религия не е имал проблеми заради изповядваната от него религия, нито поради принадлежността си към етническата група на таджиките. В А., завършил 6 клас, като учил в [населено място], след което не е работил. Казва, че не е бил жертва на отвлечане, физически или психически тормоз, както и че не е бил арестуван в страната си по произход, съответно не е бил и осъждан и не е излежавал присъда в А.. Негови родните имали проблеми с властите, но не е напълно запознат и не знае, защо са били арестувани от талибаните. Като причина за напускането на А. посочва, че тъй като талибаните искали да ги вземат в редиците си него и брат му, за да ги обучават да воюват, както и че искали да омъжат 11-годишната му сестра насилствено за по-възрастен талибан, което им се отразило зле психически. Нямали сигурност и живота и ходенето на училище ставало все по-трудно. С тези доводи не иска да се връща в страната си по произход и споделя, че в България би имал по-добро бъдеще.

От страна на Агенция Социално подпомагане, в писмо от 28.10. 2025г. е изготвен социален доклад, видно от съдържанието на който, е посочено, че във връзка с искането оправено от ДАБ при Мс са проведени разговори с децата Е., Е. и Дуния, съобразени с възрастта им. Същите се чувстват добре разказват как преди около пет месеца са напуснали А. с родителите си и са в България от около месец, като преминали през П., И. и Т., преди да влезнат в България. Споделят, че родителите им напуснали А., тъй като имали семеен фризьорски салон, където работили, но поради проблеми, които имали с талибаните, след като същите задържали майка им и я уведомили, че следва да затвори салона, поради излезла разпоредба да се затворят салоните за дамско подстригване и прически и бил даден срок за това. Тя и баща им изнесли всичко от салона и го затворили. По-късно отворили салон в стая от къщата , в която живеели на приземния

етаж, който бил като паркинг. След като една от нейните клиентки я предала на талибаните, те я пленили и я измъчвали пет дни. Задържан бил и баща им. Два дни след като се прибрала в къщи майка им, бил пуснат и баща им. При тези задържания те подписали документи, съдържанието на които не разбирали. По-късно няколко месеца, след случилото се талибаните дошли да вземат Е. и Е. да ги обучават.

В заключение е посочено, че на базата на събраната информация Отдел „Закрила на детето“ при Дирекция „Социално подпомагане“ С., счита, че към момента не съществуват пряк и непосредствен риск за Е., Е., Д. и Д. в семейна среда, като относно процедурата по издаване или отказ от статут компетентността е на ДАБ, а относно спазване правата и интересите на децата в юридически аспект отговарят родителите им.

В хода на административното производство са приобщени справка към дата 17.12.2025г. – актуална обществено- политическа и обстановка в А. (л.21) изготвена от Отдел „Международно сътрудничество“, на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС.

Въз основа на така установените факти в хода на административното производство, обсъдени подробно, с оспореното решение № 240/ 11.02.2026 г. председателя на ДАБ - МС, на основание чл.75, ал.1, т. 2 и т.4 от ЗУБ е отказал предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на Е. Р. по подадената от него молба за предоставяне на международна закрила.

За да достигне до този извод, административният орган е формирал подробни и обосновани изводи.

В мотивите на оспореното решение органът на първо място е обсъдил изложеното на интервюто за бежанската история на чужденеца и тази на неговата майка А. Р. обективизирана в протокол рег. № УП-18030/22.10.2025 г., неговия баща М. Р., (Протокол с рег. № УП-18031/30.10.2025 г.) както и на брат му Е. Р. (Протокол с рег. № УП-17975/22.10.2025 г.) и сестра му Дуния Р. (Протокол с рег. № УП- 17978/30.10.2025 г.) и е установил, че всички интервюирани лица посочват едни и същи причини, поради които са напуснали страната си на произход. Отчетено, е че в бежанските си истории чуждите граждани твърдят че А. Р. е била арестувана от талибаните, защото е работела като фризьорка, въпреки излязлата забрана за извършване на тази дейност. Е. Р. разказва, че талибаните са искали да го вземат, заедно с неговия брат - Е. Р. за да ги обучават в техни училища, както и че същите са искали да омъжат сестра му насила за по-възрастен талибан. Констатирано е и че причините, посочени от молителят поради които е напуснал А., съвпадат с тези посочени от останалите членове на неговото семейство. Обосновано е заключението, че няма противоречива информация в техните разкази, както и в посочените от тях причини, поради които са напуснали своята родина. Като е отбелязал е, че чуждият гражданин не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ причини, поради което не са налице субективния и обективния елемент на предвиденото в цитираната разпоредба понятие „основателно опасение от преследване“, а и при разглеждане на административната преписка не са установени данни, от които да е видно, че молителят е напуснал своята родина поради преследване по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение и/или убеждение. С тези аргументи решаващият орган е достигнал до извод, че посочените причини за напускането на страната му по произход, а именно, че талибаните искали да вземат него и брат му, за да ги обучат да воюват не са по причина на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група и затова не се оценяват като релевантен за предоставяне на статут на бежанец мотив. Приел, е че съответно тези причини не могат да се третират като репресия или преследване поради раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което същите не следва да се

оценяват като релевантен за предоставяне на статут на бежанец мотив. С доводи, че в тази насока от търсещият закрила не са представени конкретни доказателства, същите са счестени за хипотетични, като недоказани. В тази връзка решаващият орган се позовава на дефиницията за преследване по чл.8, ал.4 ЗУБ и е изследвал наличието на предпоставките и на чл. 8, ал.2-5 на ЗУБ, и е определил, че заявените от жалбоподателя основания не са правно-значими за търсената международна закрила а са представени единствено с цел получаване на международна закрила, като мотива на молителят и неговото семейство е желанието им да се установят в държава с по-висок стандарт на живот.

Обсъдено е и поведението на търсещият закрила и неговото семейство, които не са потърсили закрила при пристигането си в България, като са имали намерение да преминат нелегално през територията на страната ни за друга държава по незаконен начин. С доводи, че лицата търсещи закрила биха сторили това при първа възможност и не биха отлагали това във времето, както е констатирано в конкретния случай. С тези аргументи и при констатираната липса на предпоставките на чл. 8 от ЗУБ е счестено за неоснователно искането на жалбоподателя в частта за предоставяне на бежански статут.

Органът е изложил и мотиви по основанията, предвидени в чл.9 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, като е приел, че също не е налице нито едно от предвидените основания. На първо място е прието, че е неприложим чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ тъй като не е установено наличието на реална опасност от тежки посегателства по смисъла на визираната норма. След като са обсъдени и възможностите относно приложимия обхват на чл. 15, букви а) и б) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (Директива 2011/95/ЕС) – е констатирано, че понятията в тази норма обхващат ситуации, в които кандидатът за международна закрила е изложен на риск, именно от конкретен вид посегателство, докато посегателството дефинирано в член 15, буква „в" от Директива 2011/95/ЕС, се изразява в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт" и обхваща една по-обща опасност от посегателство. Обоснована е липсата на установяване на такива обстоятелства по отношение на чуждия гражданин.

Разгледана е и разпоредбата на чл. 9 ал. 2 от ЗУБ и е заключено, че бежанската история на молителят не е подкрепена от доказателства в този смисъл. При вземане в предвид на основанията по чл. 9, ал.3 от ЗУБ, решаващият орган е обсъдил Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г., както и тълкуването на дефинираното понятие за „посегателство" в чл. 15, буква „в" от Директива 2004/83/ЕО (отм. с Директива 2011/95/ЕС) относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността" на молителя, обхващащо една по-обща опасност от посегателство като се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността" на цивилно лице, а не определено насилие. Тези заплахи са присъщи на общата ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт". Обсъдена е практиката и на формулираната концепция, че за „подвижната скала", т.е. колкото по-способен е търсещият международна закрила да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарна закрила.

Както и Разбирането на СЕС за „обща опасност“ във връзка с член 3 от Европейската конвенция за правата на човека на възможността да се твърди, че дадено лице е изложено на реална опасност от тежки посегателства просто поради присъствието му в ситуация, характеризираща се с изключително висока степен на насилие и реална заплаха за ограничаване на неговите основни човешки права.

Като е взета предвид справка № МД- 02-657/17.12.2025г. относно актуалната политическа и икономическа обстановка в А. е изведено заключението, че от нея не може да се направи извод, че А. се намира в състояние на въоръжен вътрешен или международен конфликт, и обстановката в страна сама по себе си не дава основание да се приеме, че по отношение на чуждия гражданин е налице страх от преследване, както и да е налице реална опасност, която да е била повод за напускането на неговата родина. Не са установени да се налице спрямо молителят сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата му по произход, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут. След така направената оценка е прието, че в случая няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на молителя, поради което не са и налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут.

Обсъдени са изискванията на чл. 6а от ЗУБ и съблюдаване на най-добрия интерес на детето като първостепенно значение при прилагането на закона.

Разгледани са и елементите предвидени като необходими при оценката и определянето на най-добрите интереси на детето съгл. глава V, параграфи 52-79 от Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето върху Конвенцията на ООН за правата на детето относно най- добрия интерес на детето, публикуван през месец ноември 2014 г. от Детския фонд на ООН (У.) и общата оценка като основна оценка на всички относими елементи на тези интереси съгл. Съгласно Глава V, параграфи 80 и 81 от Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето.

В случая е взето предвид факта, че най-добрият интерес на детето не бил поставен от законодателя като задължителна предпоставка за предоставяне на хуманитарен статут в чл. 9 от ЗУБ, нито бил определен като условие за предоставяне на субсидиарна закрила в глава V от Директива 2011/95/ЕС, предвид което не представлявал самостоятелно и достатъчно основание за предоставяне на международна закрила, което да можело законосъобразно да замени отсъствието на материалноправните предпоставки за предоставяне на такъв вид закрила, предвидени от българския и европейския законодатели. Според съдебната практиката на Република България, трайно застъпено в практиката на Съда на ЕС (СЕС) схващане, международна закрила по Директива 2011/95/ЕС трябва да се предоставя на всеки гражданин на трета държава и всяко лице без гражданство, който или което е изложено на реална опасност от тежки посегателства или смисъла на чл. 15 от посочената директива, която не предвижда да се предоставя хуманитарен статут на други граждани на трета държава или лица без гражданство, извън посочените в чл. 15 от директивата (както е посочено в решение от 04.10.2018 г. по дело С-652/16, т. 47 и т. 48).

Така при съобразена - установената липса на основания за получаване на закрила по реда на ЗУБ, които са станали причина за напускането на чужденеца на страната му по произход, решаващият орган е определил, че висшият интерес на детето е той да продължи да живее в родното му място, или на мястото му по постоянно

местожителство, за него да се полагат грижи на майчин език и той да продължи да живее в културната и/или семейна среда на страната му по произход, заедно с родителите му, с неговите близки и приятели, където ще може, да комуникира и да е в обичайната му среда, като не бъде изложен във външна среда, в която е налице езикова бариера и произтичащи проблеми с комуникацията и други неудобства от социален и друг характер, произтичащи от обстоятелството, че същия се намира извън родината си. Преценено е, че висшият интерес на Е. Р. е той да живее в семейна среда заедно със своите родители, поради което при отсъствието на релевантни основания за предоставяне на международна закрила, постановяването на отрицателно решение не би било нарушение на принципите на най-добрия интерес на детето, като по този начин се зачете и правото на семеен живот и запазване целостта на семейството.

Горният извод е подкрепен и с анализ на положението на членовете на семейството на търсещият закрила, които са регистрирани с отделни молби за предоставяне на международна закрила и по отношение на тях също не са констатирани предпоставки за предоставяне на международна закрила, поради липса на основание, поради което да не могат да се завърнат и установят в страна им по произход – А..

По тези мотиви органът е достигнал до извод, че при преценката на свързаните с личното положение на жалбоподателя и държавата му по произход относими факти, искането за предоставяне на международна закрила на жалбоподателя е неоснователно поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 ЗУБ и на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4 ЗУБ е постановил отказ да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Е. Р., гражданин на А..

Пред съда е предоставена административната преписка и е приета актуална Справка вх. № МО - 02-71/26.02.202г. и към 26.02.2026г. в това число относно практики за насилствено въвличане на младежи във военни действия от талибаните, изготвена от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС, както и представената от жалбоподателя Справка за актуалната ситуация на човешките права в А.(с акцент върху положението на жените и децата) изготвена от „Център за правна помощ- глас в България“.

Административен Съд С. – град, I отделение, 87 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

Оспореното решение е връчено лично на жалбоподателя на дата 19.02.2026г., в присъствието на преводач. Жалбата до съда е подадена на 26.02.2026г. в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ и от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 от АПК), на основанията, посочени в чл. 146 АПК, Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на чл. 48, ал. 1 от ЗУБ.

При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ, както и материално-правната разпоредба на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. От приетите и неоспорени по делото доказателства безспорно се установи, че чужденецът е информиран писмено,

на разбираем за него език за реда, по който ще се проведе производството по предоставяне на международна закрила, за неговите права и задължения, респективно за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци /чл. 58, ал. 8 от ЗУБ/. Своевременно и по надлежния ред е информиран за датата на провеждане на интервю, като му е представена възможност същото да се проведе в присъствие на адвокат съобразно изразените искания на законния му представител – неговата майка, както да изложи своята бежанска история и да ангажира доказателства в подкрепа на своите твърдения на заявления от него език, като за тази цел му е бил осигурен преводач. От представения с административната преписка протокол от проведено интервю се установи, че то е проведено на заявления от чужденеца език, като той изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. С оглед нормата на чл. 73 от ЗУБ молбата за предоставяне на международна закрила е разгледана индивидуално, като на молителя е предоставена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно, той не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на своите твърдения.

Спазена е процедурата като са уведомени компетентните органи по закрила на детето и от страна на същите е представен социален доклад, извършени са оценки на потребностите му и на оспорващия са предоставени материални условия по време на производството за закрила.

Спазено е и даденото тълкуване на правото на ЕС – на чл.24, пар.2 от Хартата за основните права на ЕС, дадено с Решение на Съда от 11 юни 2024г. по преюдициално дело C-646/21, което изисква компетентният национален орган да се произнесе по молбата за международна закрила от непълнолетно лице, без да е определен конкретно висшия интерес на това непълнолетно лице в рамките на индивидуална оценка.

Правилен и законосъобразен е изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл. 8 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/ или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материално-правно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. В разглеждания случай, от изявленията на жалбоподателя е видно, че същият не е бил лично преследван в родината си поради своята етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група или партия, или поради политическо убеждение.

Търсещият закрила е заявил изрично при проведеното интервю, че не е бил обект на преследване от страна на държавата, политически партии или организации или недържавни субекти, както и че не е имал проблеми, свързани с религиозната и етническата му принадлежност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група. Напротив дори в хода на интервюто същият е споменал, че въпреки, че изразявали несъгласие с насилствената принуда от страна на талибаните да се изповядва тази религия, жалбоподателя не е имал проблеми в тази насока. От жалбоподателя в хода на проведеното интервю не са съобщени и събития, които да са

настъпили след като е напуснал държавата си по произход, или пък от негова страна да са извършвани от действия/дейности, след заминаването му, израз или продължение на убеждения и ориентация, изразявани в държавата му на произход, които да пораждат у него опасения от преследване при завръщане, респективно да сочат на нужда от международна закрила.

Настоящият съдебен състав счита за правилни изводите на административния орган, че спрямо Е. Р. не са налице предпоставките по чл. 8, ал. 1 и чл. 8, ал. 2 – 5 от ЗУБ. Афганистанският гражданин е напуснал страната си по произход със своето семейство, не за да търси международна закрила, а за да търси по-добър стандарт на живот в посока Европа, тъй като при пристигането си нито той, нито друг от членовете на семейството му са потърсили възможност да поискат такава незабавно, а по-скоро са очаквали да продължат пътуването си към друга европейска страна с по-висок стандарт на живот. Вземайки предвид посоченото в „Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец“ на службата на ВКБООН за бежанците, че кандидатът за статут на бежанец трябва да представи основателни причини, защо лично се опасява от преследване, се констатира че такива не са посочени от оспорващия.

Правилно е прието от решаващият орган и че не следва да бъдат обсъждани и предпоставките за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ, с оглед факта че от страна на чуждият гражданин не е заявено член на семейството му да има предоставен статут на бежанец в Република България.

Нормата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ посочва материално-правните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут. Според нея хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. В тази връзка правилен е извода, до който е достигнал административният орган, като е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал А. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. В конкретния случай няма представени доказателства срещу него да са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, молителят не е изразил.

В решението са разгледани и обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съгласно който хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло съответства на чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. /отм. с Директива 95/2011/ЕО/ относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се

нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила.

При вземането на решение относно подадена молба за международна закрила, съгласно изискването на чл. 75, ал.2 от ЗУБ се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие. Административния орган е изпълнил това изискване, като е извършил преценка на всички факти и обстоятелства свързани с лицето – съгласно посоченото в бежанската му история и относно данните за държавата му по произход.

Следва да се отбележи, че съгласно приложените в преписката документи е видно, че със Заповед УРИ № 5392 ПАМ -989/11.09.2025г. е наложена ПАМ „Връщане до страната по произход спрямо чужденец: Е. Р., гражданин на А., [дата на раждане] същата е и спрямо други членове на неговото семейство- майка му, сестрите и брат му. С отделна Заповед УРИ № 5392 ПАМ -988 от същият ден 11.09.2025г. е наложена ПАМ „Връщане до страната по произход спрямо чужденец: М. Р. – баща на търсещият международна закрила. Седмица по-късно е регистрирана подадената от чуждият гражданин молба за предоставяне на международна закрила в ДАБ при причините поради които търсещият закрила е подал молбата за закрила, не се коренят в желанието му да остане и да получи исканата закрила в страната ни, а по-скоро молбата му е подадена с цел да се избегне изпълнението на наложената ПАМ и да се осуети връщането му в страната му по произход. Факта, че при влизането си в страната ни чуждият гражданин и членовете на семейството му не са потърсили официалните власти, за да поискат така търсената закрила сочи на един единствен извод, че целта на тяхното пътуване е била да продължат към друга европейска страна с по-висок стандарт на живот.

По отношение на ситуацията в А. настоящият съдебен състав кредитира информацията посочена в справка на ДАБ при МС рег. № МД-02-657/17.12.2025г. и изисканата актуална справка от съда приобщена към делото с рег. № МД-02-71/26.02.2026г. видно от справката след превземането на властта от талибаните през август 2021 г., А. се намирал в състояние на перманентна и задълбочаваща се хуманитарна и икономическа криза. Към края на 2025 г. и началото на 2026 г. страната е изправена пред безпрецедентни предизвикателства. Според данни на ООН, близо 22 милиона души се нуждаели от спешна хуманитарна помощ, като над 17.4 милиона били изправени пред остра продоволствена несигурност.

Относно икономическата положение на страната. Икономиката и е определена като силно крехка, въпреки че минималните признаци на стабилизиране на инфлацията. Прогнозите на Световната банка за 2025 г. отчитали спад па Б. на глава от населението с 4% поради бързия растеж на населението и масовото завръщане на бежанци (между 4 и 4.7 милиона души, депортирани или върнали се от И. и П.). Страна се намира във финансова изолация, липсват чуждестранни инвестиции и сериозни са съкращенията в международната хуманитарна помощ, които водят до колапс на основни услуги. Здравната система показва негативна тенденция, след като над 400 здравни заведения затворили през 2025 г., поради липса на финансиране, лишавайки милиони от животоспасяващи грижи. Сушите и природните бедствия допълнително утежнили положението на селското стопанство, което е посочено като основен поминък за по-голямата част от населението.

В А. е установен авторитарен, теократичен режим, който систематично премахва основните човешки права, с особен фокус върху репресията над жени и момичета. Управлението на талибаните е определено като неинклузивно, доминирано изцяло от пушунски духовници и бойци, без участие на жени или значимо политическо представителство на етническите малцинства. Положението на жените е определено от международни експерти като "апартейд, основан на пола". А. е единствената държава в света, която забранявала на момичетата достъп до средно и висше образование (над 6-ти клас). През 2025 и началото на 2026 г. талибаните въвели нови драконовски закони. През август 2025 г. влязъл в сила закон за "насърчаване на добродетелта и предотвратяване на порока", който забранявал на жените да говорят на публични места (гласът им бил обявен за "интимен") и изисквал пълно покриване на лицето. Жените били изолирани от работната сила (вкл. забрана за работа в ООН и Н.), забранено им било да пътуват без мъжки придружител (махрам) и да посещават паркове, спортни зали и козметични салони.

През януари 2026 г. В А. е приет нов Наказателно-процесуален кодекс, който допълнително легализира насилието над жени (включително домашното насилие, като давал право на съпрузите да "наказват" съпругите си) и въвеждал ретроградни социални класификации. Режимът поддържал властта си чрез страх - публичните екзекуции, телесните наказания (бичуване на стадиони за "морални престъпления"), произволните арести на активисти, журналисти и бивши държавни служители били ежедневие. Свободата на словото и медиите била напълно задушена.

В А. е констатирано, че е дългогодишна практика въвличането на младежи във военни действия от талибаните в редиците на талибаните, която практика продължава съществуването си в различни форми, въпреки уверенията на талибанското ръководство, „ че в редиците не се допускат „момчета без бради“.

Данните от справка посочва, че механизмите на въвличане са различни, на първо място това се случва, чрез религиозна индоктринация чрез мадрасета, което е канал за вербуване на младежи през радикалните ислямски училища (мадрасета). Деца на възраст 6-7 години започвали религиозно обучение, като до достигане на 13-годишна възраст много от тях бивали обучавани на военни умения, включително стрелба с огнестрелно оръжие и конструиране на импровизирани взривни устройства (I.). След това те се прехвърляли директно към военни формирования.

Като друг способ е посочена икономическата принуда

Данните в справка сочат, че много по-рядко срещано прякото насилствено отвлечане (тип въоръжено отвлечане от дома) също е посочено и относно "структурното насилие". Като икономическите причини за въвличане основната посочена в справка е екстремната бедност в А., поради която много семейства са принудени да изпратят децата си в мадрасета, където им се осигурявала храна и подслон. В замяна, тези деца ставали лесна мишена за вербуване от страна на талибанските командири.

Третият посочен в справка механизъм е така посоченият, чрез експлоатации и уязвимост: Доклади на Държавния департамент на САЩ и ООН документирали, че талибаните продължават да използват момчета под 12-годишна възраст за логистични задачи, шпионаж, носене на муниции и охрана на контролно-пропускателни пунктове.

Липсата на алтернатива е друг механизъм за въвличане, при който след срива на образователната система и забраните наложени, върху съвременното обучение, хиляди младежи остават без житейска перспектива, което превръща присъединяването към

въоръжените структури на режима в единствена възможност за социална мобилност или физическо оцеляване.

Съгласно чл. 21, т. 7 от Устройствения правилник на ДАБ, Дирекция „Международна дейност“ изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за кризисните райони и за бежанските потоци. Следователно, посочената справка, както и тази взета предвид при проведеното административно производство са изготвени от компетентен орган и в кръга на правомощията му. Същите се кредитират от настоящия състав като изготвени в съответствие с „Методологията на Агенцията на Европейския съюз за убежището за изготвяне на информация за страните на произход“.

От събраните доказателства в хода на проведеното административно производство и въз основа на изложената от Е. Р. бежанска история не може да се приеме, че той е напуснал страната си по произход, поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че търсецията международна закрила е заплашен от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне или наказание, тъй като в хода на административното производство не се установява наличието на проблеми, както с официалните власти, така и с която и да било групировка, на територията на А.. Не се установява категорично, подкрепено с доказателства спрямо жалбоподателят да съществува и бъдещ или евентуален риск от тежки посегателства. В бежанската история на чуждият гражданин не са представени доказателства в подкрепа на такива твърдения.

Същият не е бил принуден да напусне страната си на произход, поради опасност от налагане на наказание – екзекуция, изтезания или нечовешко и унизително отношение. От обсъдените данни за ситуацията в А. може да се направи извод, че обществено-политическата обстановка не е нетърпима и промяната в нея не е настъпила непосредствено преди напускането на страната а фактите и обстоятелствата там са такива от доста по-дълъг период, поради което правилен е изводът на решаващият орган обективиран в оспореното решение, че не може да се направи извод, че обществено-политическата обстановка в А. е станала нетърпима.

Неотносими са данните за спорадични актове на насилие, доколкото данни за такива в страната на произход на молителя има от доста по-дълъг период и същите не обосновават различна квалификация на общата обстановка в А. във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и предоставяне на хуманитарен статут. Изводите по този въпрос в решението са правилни, те са валидни и към датата на постановяване на съдебното решение.

Изложеното води до извод, че ситуацията в А., където е живял оспорващия, не се характеризира с въоръжен конфликт и същата правилно е преценена от административния орган с оглед приложението на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ и изводите в оспореното решение, оспорени по-горе, следва да бъдат потвърдени.

В мотивите на решението, предвид, че оспорващият е непълнолетно лице, правилни са изложените съображения по чл.6а ЗУБ - за най-добрия интерес на детето, в която връзка се е позовал на критериите по пар.1, т.5 от ДР на Закона за закрила на детето, към които препраща пар.1, т.11 ЗУБ, както и на Глава V, параграфи 52-79 от Общ коментар №14 на Комитета по правата на детето върху Конвенцията на ООН за правата на детето относно най-добрия интерес: следва да се вземат възгледите на детето, идентичността на детето, запазване на семейната среда, и поддържането на взаимоотношенията, грижата за детето и неговата закрила и безопасност, наличието на

уязвимо положение, правото на детето на здравеопазване, и правото на детето на образование. Органът коректно се позовава и на параграфи 80-81 от същия коментар - основната оценка на най-добрите интереси на детето е "обща оценка на всички относими елементи на тези интереси, като тежестта на всеки от тях зависи от останалите." Въз основа на изложеното и съблюдавайки принципа, е обосновано е направен и извода, че за непълнолетния чужд гражданин не съществува риск за сигурността му на територията на А., при връщането му в страната на произход, той няма да бъде лишен от неговата идентичност и ще може да поддържа взаимоотношения с близките си роднини на владеният от него майчин език. Правилно е отчетено от ответника, че спазването на най-добрия интерес на детето, не е въведен от законодателя като задължителна предпоставка за предоставяне на хуманитарен статут нито по чл. 9 ЗУБ нито като условие за предоставяне на субсидиарна закрила в глава V от Директива 2011/95, както и не съставлява самостоятелно и достатъчно основание за предоставяне на международна закрила, съгласно изведеното по т. 47 и 48 от Решението на Съда на ЕС по преюдициално дело C-652/16, като следва да се обърне специално внимание, че най-добрият интерес на детето е разгледан подробно и изчерпателно в оспореното решение, а не бланкетно както твърди жалбоподателя в жалбата, и е съобразен висшия интерес на Е. Р. Отчетена е неговата идентичност, семейната среда, в която живее със своите родители и при липса на релевантни основания за предоставяне на международна закрила правилно е прието, че постановяването на отказ от закрила не е в нарушение на висшия интерес на детето, и не би могло да се разглежда като нарушаване на правото за зачитане на семейния живот - както е предвидено в член 8 от Европейската конвенция за правата на човека, тъй като са съобразени положението на семейството на молителя и висшия интерес на детето. На основание изложеното, с оспореното решение правилно от председателя на ДАБ при МС е постановен отказ да се предостави международна закрила на оспорващия както на основание чл.8, така и на основанията по чл.9 ЗУБ, като е отчетено коректно отсъствието на релевантни основания за предоставяне на международна закрила на жалбоподателя и са спазени изискванията на чл. 35 от АПК, относно пълно изясняване на обстоятелствата от фактическа страна.

Жалбата се явява неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

Така мотивиран, Административен съд София – град, Първо отделение, 87 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Е. Р., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в А., гражданин на А., действащ лично и със съгласието на неговата майка А. Р., [дата на раждане] в А., гражданка на А. с ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 240/ 11.02.2026 г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България, с което на чужденеца е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут. РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: